

ПРЕС КЛИПИНГ

6. фебруар 2013.

НАСЛОВИ

На један посао по два отказа;(стр.2)

Раскинут уговор са Комиком за рафинерију у Смедереву, ништа од 250 милиона долара инвестиција;(стр.3)

Мобинг и кад лекар сестру зове „лутко“;(стр.5)

Смедерево без рафинерије;(стр.6)

Узбуњивачи понекад уцењивачи;(стр.8)

Бедни минималац повећати барем 2.500 динара;(стр.11)

ЈАТ ЕРВЕЈЗ ДУГУЈЕ АЕРОДРОМУ 25 МИЛИОНА ЕВРА;(стр.12)

Због високих казни доприноси пречи од плата;(стр.14)

На један посао по два отказа

Б. СТЈЕЉА

У Србији се у 2012. години стање на тржишту рада померило за још неколико корака уназад. Запослење добило 110.000, на бироу завршило 180.000

У трку за новим радним местом, током прошле године, уписало се још 180.000 кандидата. Иако се мало који међу њима нада заради у скорије време, из Националне службе за запошљавање поручују придошлицама да "наде има" и то доказују податком да су за годину дана успели да удоме више од 110.000 незапослених. А чак четвртина је завршила у "услугама", иако се баш овој грани најцрње писало.

- Највише, готово 33.000 незапослених, пронашло је ново радно место у области угоститељства и трговине - каже Дејан Јовановић, директор НСЗ. Он објашњава да су током прошле године међу новоотвореним малим и средњим предузећима доминирале управо ове радње.

А посла је било и за правнике и економисте. Иако је њих највише на бироу, они се најбрже и запошљавају, па смо тако у прошлој години у овој области запослили скоро 27.000 грађана.

Ни држава није била затворена за нови кадар. Социјални радници, васпитачи, наставници, професори долазили су лакше до посла него, на пример, економски техничари, текстилци, пољопривредни техничари...

- Само у области здравства и образовања успели смо да запослимо више од 16.000 кандидата - додаје Јовановић.

Ипак, ни у овој служби не тврде да су задовољни успехом јер је за озбиљније померање на тржишту рада потребна много јача привреда него што је ова данас. Зато се и даље све креће по принципу "корак напред, а два назад" јер се месечно са бироа скине 25.000 презимена, али истовремено упише скоро 40.000 нових. Зато у овом часу преко НСЗ посао тражи чак 761.000 грађана у Србији.

За осетнији опоравак на тржишту рада, према речима директора Јовановића, осим привредног опоравка, који је несумњиво "услов над условима", мора да се поради и на драстичној измени образовне структуре.

ДИПЛОМЕ ПРАВА РЕТКОСТ Директор Јовановић каже да у последњих годину дана, баш као и годинама пре, доминирају проблеми стручности. На сваког образованијег кандидата долази скоро седам са скромнијим квалификацијама. Језиком бројки, то значи да 657.000 незапослених има само основну или средњу школу, а 98.000 диплому више школе или факултета.

И Иван Вујовић из Асоцијације незапослених Србије сматра да се у продукцији нових кадрова мора више ослушкивати реално стање на тржишту рада уместо да се стихијски стварају кадрови:

- Зато данас на бироу имамо на хиљаде занимања која никоме нису потребна, али она се и даље производе кроз школске системе.

Вујовић, међутим, оцењује да ово није једина мана и додаје да се цео систем запошљавања мора осавременити и побољшати:

- Многе мере које доносимо за сузбијање незапослености су само на папиру, али у стварности немају ефекта. Како, на пример, да са 160.000 динара, колика је субвенција за samozapošljavanje, урадите било шта када са тим не можете да купите ни основни алат.

БОЉЕ ТЕК ДОГОДИНЕ

У Савезу самосталних синдиката Србије сматрају да ће се осетнији опоравак на тржишту рада осетити тек 2014. године. Према њиховим предвиђањима, у овој години би, због најављеног реструктурирања јавних предузећа, биро могао бити "богатији" за још 60.000 људи.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/366178/Raskinut-ugovor-sa-Komikom-za-rafineriju-u-Smederevu-nista-od-250-miliona-dolara-investicija>

Раскинут уговор са Комиком за рафинерију у Смедереву, ништа од 250 милиона долара инвестиција

М. Ђорђевић

После четири године, прича о рафинерији у Смедереву неславно се завршила. Компанија „Комико оил“ није, ни у трећем покушају, уплатила закупнину за земљу, чиме је активирана клаузула из поравнања пред Привредним судом о аутоматском раскидању уговора вредног 250 милиона долара.

Локација на којој је требало да буде изграђена рафинерија

Од једне од највећих гринфилд инвестиција у Србији, како је изградња рафинерије у Смедереву најављивана, на крају је остала сам повелика пољана, с првим данима пролећа ће вероватно и зазеленети, али на њој погона за прераду сирове нафте бити неће.

- На данашњем извештају о стању рачуна буџета Смедерева није се појавила уплата „Комико

оила“ и по одредбама поравнања уговор са овом компанијом је данас раскинут – рекла је у уторак ујутро градоначелница Смедерева др Јасна Аврамовић.

Додала је и да сада вероватно јасније да није било до Смедерева, да је овај град отворен за инвестиције, „али озбиљне“, како је рекла, „а ’Комико’ се показао као неозбиљан инвеститор“.

- Градска скупштина је пет пута заседала у вези са рафинеријом, рекао бих неоправдано много. Нажалост, исход је овај – каже Бранче Стојановић, председник смедеревске Градске скупштине, која је била у више наврата место жестоких сукоба заговорника и противника изградње рафинерије.

Комико: Не одустајемо од рафинерије

- О томе, да неће бити уплате „Комико оверсиза“ „Комико оилу“, реч је о средствима које је требало да уплатимо за закупнину, обавештени смо на састанку акционара 25. јануара у Амстердаму. Разлог је одустајање инвеститора Брајана Мареја и његове компаније од даљег улагања у овај пројекат у Србији. Због тога је он смењен са места члана Надзорног одбора, а новоформирани Надзорни одбор ће наставити започети пројекат. У току су разговори о промени власничке структуре, а процес учешћа неке друге мултинационалне компаније место Марејеве биће окончан врло брзо – наговештава да не одустају од рафинерије Радомир Радивојевић, заменик председника „Комико оила“.

Где ће та рафинерија бити не каже. После свега што се догодило – тешко да ће бити у Смедереву.

- Поравнање има снагу извршне исправе, тако да се, с обзиром да до 4. није уплаћена закупнина са припадајућом каматом, уговор о издавању земље у закуп са 5. фебруаром се сматра раскинутим – објашњава Милена Нисев, смедеревски правобранилац, говорећи о правном аспекту последњег у низу докумената који су потписали Смедерево и „Комико“ 21. јануара .

Даља судбина 113 хектара, које је Влада Србије Планом посебне намене определила баш и само за градњу рафинерије, требало би ускоро да буде позната. Смедерево ће од Владе тражити измену или проширење плана, како би ту довели неког другог инвеститора.

По речима градоначелнице, већ има заинтересованих улагача, с обзиром да је земљиште на атрактивној локацији, у близини Дунава.

Ни пара ни рафинерије

„Комико“ се са идејом да гради рафинерију појавио још 2008, а претпрошле године једини се јавио на оглас за издавање земље. Прошле, у априлу, у присуству тадашње америчке амбасадорке, свечано је потписан уговор, али „Комико“ није уплатио закупнину од 652

милиона динара у року од 60 дана, потом ни у допунском који му је Смедерево дало. На крају је град тужио компанију, а она се поравнањем обавезала да закупнину, заједно са каматом, уплати најкасније до 4. фебруара.

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Mobing-i-kad-lekar-sestru-zove-lutko.sr.html>

Мобинг и кад лекар сестру зове „лутко”

Највише притужби стиже из здравства и просвете зато што имају боља сазнања о својим правима, каже директор Агенције за мирно решавање спорова

Да ли је између познатог стручњака и медицинске сестре у Клиничком центру Србије било недоличног понашања, како је недавно објављено у јавности, знаће се најкасније за 30 дана. Толики је законски рок да се заврши спор пред Агенцијом за мирно решавање спорова, пред којим је овај случај јуче почео. Ово је за „Политику” потврдио директор Агенције за мирно решавање спорова Дејан Костић.

Овој институцији највише притужби на мобинг стиже из здравства и просвете, али наш саговорник каже да је погрешно закључити да у овим делатностима има највише злостављања на раду него је већи број пријава резултат веће образовне структуре запослених који имају и више храбрости и боља сазнања о својим правима.

– Добијали смо пријаве од основне врсте такозваног мобинга празног стола и пуног стола, где послодавац запосленом даје мање посла него колегама са којима је у истом рангу и обрнуто када запослени добија више посла него остали. У пријавама из здравства има највише притужби на шиканирање, понижавање, увреде, обраћања неодговарајућим тоном. Често се догађа да они који чине мобинг тога нису ни били свесни, већ то сматрају нормалним понашањем. На пример, да неко трпи да шеф на њега виче свакога дана – наводи Костић.

Директор агенције каже како је код нас појам мобинга (свака врста злостављања на радном месту) нов и понекад је тешко утврдити да ли га је било.

– Обична реченица упућена колегиници „како сте лепа данас” може бити и комплимент и мобинг, зависно од начина на који је то речено, али и схваћено. Не улазећи ни у један предмет конкретно, данас није пожељно да се један лекар сестрама обраћа са „лутко”. Кад се неко нато жали, то се прочује, па и остали лекари, без обзира што су овај термин користили 30 или 40 година, схвате да то није нормалан начин комуникације – каже Костић.

Директорка Лекарске коморе Србије (ЛКС), др Татјана Радосављевић за „Политику” каже како њихови Судови части немају овлашћења да се баве мобингом, али да је било случајева да су се ЛКС обраћали лекари због директора или колега који су се понашали деспотски, самовољно, не поштујући правила тимског рада.

Они су могли да добију само правни савет коме да се обрате даље. Очекују да када у јуну буде промењен Етички кодекс ЛК, па да ће се тада бавити и овим темама.

– Лекари се плаше да пријаве мобинг. У болницама има вике и наредбодавног понашања, понижавања пред осталим члановима колектива, онемогућавања напредовања, иако је неко врло квалитетан лекар. Приче о честим сексуалним контактима између лекара и сестара помало су и урбане легенде и мислим да то не постоји само у здравственој струци, него и са свим другим хијерархијским уређеним системима, типа секретарица и шеф – сматра др Радосављевић

Она додаје да се у многе поремећене односе међу запосленима у здравственој установи, на жалост, умешала политика..

– Цео колектив види малтретирање и шиканирање, али многи се плаше да то пријаве. Када вас неко малтретира на послу, а треба да прегледате 30 пацијената, нормално је да се то одрази на квалитет рада – додаје др Радосављевић.

Драгица Дашић, генерална секретарка Синдиката медицинских техничара и сестара Србије за „Политику”, каже да у протеклих десетак година памти можда највише три пријаве сестара које су се односиле на сексуално злостављање.

– Није тајна да постоје многе емотивне везе између сестара и лекара, али тога нема ништа више него у неким другим професијама. Међутим, многе сестре могле би да испричају како су од лекара доживеле малтретирање и иживљавања уз реченице „ја сам газда, ко си ти” и друге видове омаловажавања – наводи Дашићева.

Спорове пресуђују независни арбитражи

Директор Агенције за мирно решавање спорова наглашава једно значајно ограничење: надлежност агенција може да успостави, само ако се обе стране сложе, да се поступак решава пред овом институцијом и то је главна разлика у односу на судове.

Да ли је мобинга било утврђују независни арбитражи, њих има четрдесетак у целој Србији, који се бирају на четири године. Арбитражи доносе одлуку да ли је било или није злостављања на раду, а дају се и препоруке шта радити да тога више не буде. После потврде да је било мобинга, агенција се не бави даљим новчаним потраживањима, већ стране те накнаде могу остварити само у грађанским парницама.

Оливера Поповић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Smederevo-bez-rafinerije.sr.html>

Смедерево без рафинерије

„Комико оил”, несуђени инвеститор, до јуче није уплатио новац за закуп земљишта на обали Дунава па је уговор с градом раскинут

Место на коме је требало да „никне” рафинерија

Смедерево – У поноћ је истекао рок да „Комико оил” уплати Смедереву новац за закуп земљишта за рафинерију, а од пара на градском рачуну нема ни трага. Према судском поравнању, од данас се уговор о закупу, потписан у априлу прошле године, сматра раскинутим без икаквих обавеза за уговорне стране. Овим би требало да је стављена тачка на четворогодишњу борбу „за” и „против” нафтних постројења на обали Дунава, јер је несуђена инвестиција, чак и за укус њених поборника, имала много пропуштених шанси.

Најпре је кочила опозиција причама о екологији, плашећи народ да ће пола града оболети. Потом је прича заглавила на Врховном суду, јер је опозиција затражила оцену законитости одлуке о градњи нафтних постројења. Рафинерија је потом „растурила” градску власт, чиме је прерасла у политички проблем. Уз потписе око дванаест хиљада Смедереваца, опозиција је издејствовала расписивање референдума на који је потом изашло једва десет одсто грађана, а лопта је поново враћена у локални парламент. Уговор је прво одбијен, па је у новом „руху”, у другом кругу ипак прошао тест у завађеној и подељеној скупштини. А онда је закочио инвеститор. Због финансијских проблема потписивање уговора је одложено, а појавио се и проблем око пренамене земљишта. Убрзо, Влада Србије проглашава рафинерију у Смедереву пројектом државне важности чиме је град „преко ноћи” ослобођен плаћања великих намета за пренамену.

Уговор је помпезно потписан у Вили Обреновића, баш усред смедеревских винограда чију је пропаст најављивала опозиција ако рафинерија дође у тај крај. Од тада је све било у рукама инвеститора, иако је у међувремену са власти отишао главни поборац рафинерије, тадашњи градоначелник Предраг Умичевић.

Нова градоначелница Јасна Аврамовић никада није крила да нијеодушевљена да се у Смедереву гради рафинерија, али је накнадну сагласност правдала интересом града и новим радним местима које је инвеститор обећавао. Како је време пролазило, расле су и сумње да ће „Комико оил” уплатити новац за закуп. Најпре је у јуну истекао први рок из уговора. Онда је уследила опомена јавног правобраниоца и нови рок од осам дана. Пошто ни тада нису легле паре, град је пресавио табак и тужио „Комико оил”, тражећи раскид уговора. Уследиле су међусобне оптужбе и препуцавања у медијима, а онда је по трећи пут одговорност пребачена на одборнике да одлуче хоће ли дати зелено светло да се град и „Комико оил” судски поравнају. Скупштина се сагласила са текстом поравнања, дала нови рок за уплату који инвеститор на крају није испоштовао.

Да ли су се тиме обистиниле приче смедеревске опозиције на рачун озбиљности конзорцијума или је заиста у финалу дошло до сукоба међу акционарима „Комико оверсиза”, како је јуче пренела „Политика”, показале време.

Градски челници јуче су дан провели у заседањима у вези са рафинеријом. Заменик директора „Комико оила”, Радомир Радивојевић, лично их је обавестио да та фирма неће уплатити закупнину.

Међутим, власт се није званично огласила уз образложење да чекају да истекне рок у поноћ.

Без нове шансе

„Комико оил” јуче није затражио нову шансу од Смедерева. Међутим, постоје индиције да ова фирма намерава да окупи нове инвеститоре и да поново затражи исто земљиште које је српска влада својевремено наменила за нафтну делатност. До тада је парцела од 113 хектара уз дунавску обалу слободна само захваљујући измени прве верзије уговора којом је искључено да се инвеститор укњижи пре него што плати закуп.

Оливера Милошевић

У ФОКУСУ - Који су мотиви људи који пријављују корупцију и какву заштиту они имају у Србији

Узбуњивачи понекад уцењивачи

Владимир Радомировић (Пиштаљка): Ако је неко прекршио закон, кривицу не умањује то што је можда жртва уцене * Предраг Благојевић (Јужне вести): Недавно је чак и градоначелник једног града дигао „узбуну“

АУТОР: КАТАРИНА ЖИВАНОВИЋ

Повереница за заштиту равноправности Невена Петрушић покренула је дисциплински поступак против свог бившег блиског сарадника, који је њу оптужио за корупцију и од Агенције за борбу против корупције добио статус узбуњивача.

- Поступак је покренут због тежих повреда радних дужности које нису ни у каквој вези са случајем његове пријаве за моју наводну корупцију. Дисциплински поступак се води због злоупотребе овлашћења у вези са располагањем финансијским средствима и злоупотребом права из радног односа, као и због недоличног и насилничког понашања према другим запосленим у служби - каже за Данас Невена Петрушић.

Она додаје да је њен сарадник дао писани отказ 30. новембра 2012. године, са отказним роком до 31. јануара 2013, који је она прихватила. Према њеним речима, корупције у служби поверенице није било, а разлози због којих је пријавио бивши сарадник су „личне природе“.

- О свему овоме се води истрага, и у овом тренутку не бих износила никакве детаље. Није ми познато када је затражио статус узбуњивача, али је допис Агенције за борбу против корупције да му је тај статус признат, достављен Поверенику за заштиту равноправности 15. јануара 2013. У вези са конкретним оптужбама, желим да истакнем једну важну ствар: против мене је покренута медијска хајка која траје већ недељама, којом се покушава у јавности створити утисак да незаконито радим, пре него што су се о било чему изјаснили и огласили надлежни државни органи. Очигледно није ни био циљ да се испита законитост мог рада, него да се злоупотребом овог и других независних органа и употребом таблоида, оствари лични интерес, и да се уруши углед и кредибилитет ове институције и мој лично - истиче Петрушићева, додајући да верује у владавину права „за коју сам се и до сада борила и нећу пристати ни на чије претње и уцене“.

Владимир Радомировић, главни и одговорни уредник антикорупцијског портала Пиштаљка, каже за Данас да није битан мотив узбуњивача да пријави корупцију, уколико се она докаже.

- Мислим да је повереница Петрушић јавности остала дужна пуну информацију о овом случају. Она је у саопштењу 27. децембра навела да су „о претњама и уценама обавештени надлежни државни органи“, али није јасно да ли је уцењивање пријавила пре него што су наводи о злоупотребама изашли у јавност. Верујем да је Агенција за борбу против корупције имала довољно разлога да том запосленом додели статус узбуњивача. Ако је госпођа Петрушић

прекршила закон, њену кривицу не умањује то што је можда била жртва уцене - сматра Радомировић.

За две и по године, колико Пиштаљка постоји, порталу је стигло више од две хиљаде пријава против корупције. Дневни и недељни просеци зависе од посећености самог портала, која расте када се објави нека прича интересантна за јавност. У последње време Пиштаљка дневно добија најмање пет пријава.

- Кад добијемо пријаву, ако постоји довољно елемената за даље новинарско истраживање, тражимо информације од надлежних државних органа, проверавамо те информације са саговорницима и на крају објављујемо чланке са комплетном документацијом. Да бисмо што брже истражили пријаве, од грађана тражимо да нам преко сајта Пиштаљка шаљу документацију коју имају, а која потврђује њихове сумње. Свима који шаљу пријаве гарантујемо анонимност. Мотиви узбуњивача нам нису битни ако они доставе доказе да је неко прекршио закон. Таква је пракса и у Сједињеним Америчким Државама, које су још пре 150 година, у време Грађанског рата, омогућиле грађанима да пријаве и да чак и сами истраже корупцију. Мотив није битан ако његова пријава доведе до кажњавања одговорних за кршење закона - наводи Радомировић.

Он додаје да је неопходно хитно доношење Закона о заштити узбуњивача како би грађани, а пре свега запослени у органима јавне власти, јавним и приватним предузећима, могли безбедно да пријаве не само корупцију већ и угрожавање безбедности грађана или опасност по животну средину.

- Истраживања обављена на глобалном нивоу показују да узбуњивачи могу да открију више од 60 одсто свих превара, али да те преваре властима жели да пријави мање од 10 одсто запослених. То је због страха од одмазде, али и због уверења да државни органи неће урадити ништа да се та пријава истражи. Министар правде Никола Селаковић обећао је да ћемо до средине године имати предлог закона о заштити узбуњивача и да ће у писању тог закона учествовати узбуњивачи који својим искуством могу да дају кључни допринос. Селаковић је у децембру примио делегацију Пиштаљке и узбуњивача у којој су били Бојана Бокоров, Горан Милошевић, Борко Јосифовски и Биљана Мраовић, што је први пут да је са узбуњивачима разговарао један високи државни функционер. То је охрабрење и овим људима који су због пријављивања корупције остали без посла или трпе малтретирање на радном месту, али и охрабрење за будуће узбуњиваче - каже Радомировић, додајући да би у склопу закона одмазда према узбуњивачу требало да буде одређена као кривично дело, „а треба озбиљно размислити и о награђивању узбуњивача јер је тај модел дао одличне резултате у САД“.

Колико смо као друштво огрезли у корупцији, а као појединци застрашени да је пријавимо, најбоље илуструје пример једног градоначелника с југа Србије, који није смео јавно да пријави подређеног због коалиционог споразума.

Наиме, осим Пиштаљке, корупција се, уз загарантовану анонимност, може пријавити и на порталу Перун, који су покренуле Јужне вести.

Предраг Благојевић, главни и одговорни уредник Јужних вести, каже за Данас да је у Србији тренутно немогуће са правне стране заштити грађане који указују на корупцију, те је онима који је пријављују порталу Перун анонимност загарантована, укључујући и поменутог градоначелника.

- Актуелни Закон о електронским комуникацијама омогућава држави, односно службама безбедности увид у све наше имејл и СМС поруке, телефонске разговоре и остале електронске комуникације и то без икакве дозволе суда, односно цивилне контроле. У таквој ситуацији довољно је да постоји сумња да неко може открити идентитет грађана који су новинарима пријавили незаконите радње, да се у јавности појави страх - од отказа, шиканирања, па и нечег горег. Осим тога, ако би неко ко је нама „одао“ податке трпео због тога последице, а ми смо немоћни да му помогнемо, то би била катастрофална порука осталима који би хтели да јавно говоре о корупцији. Због тога смо тражили начин да идентитет грађана заштитимо на „техничком нивоу“ - указује Благојевић.

Посећеност и број пријава Перуну слични су као и код Пиштаљке - две до три недељно, а када се објави прича о некој „осетљивој теми“, буде и по пет-шест дневно.

- Свака дојава је само повод за истраживање, никако „доказ“. Први корак након пријаве јесте потврда аутентичности информације или документа. Најчешће шаљемо захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја и тражимо да нам доставе документ. Друга опција је да зовемо јавне функционере и тражимо коментар, односно усмену потврду. Мени као новинару није битан мотив оног ко пријављује корупцију. Ако је било злоупотребе, писаћемо о томе и тражити кривца. Недавно је чак и градоначелник једног града био „узбуњивач“ и пријавио нам нелегалне радње једног од својих подређених, где он наводно није могао да реагује због коалиционог споразума - наводи Благојевић.

Реакције тек од половине 2012.

Од почетка рада Пиштаљка инсистира на томе да сви надлежни органи - полиција, тужилаштво, Агенција за борбу против корупције, имају обавезу да реагују на оно што се на порталу објави.

- Тек средином 2012. Агенција је почела да покреће поступке на основу наших текстова, што је довело до неколико истрага против функционера. Чекамо да видимо шта ће Тужилаштво урадити са пријавама против Драгана Шутановца и Јелене Триван за непријављивање имовине - истиче Влада Радомировић. И поред бројних текстова о корупцији које су објавиле Јужне вести, реакције надлежних досад није било.

- Не мислим да је посао новинара да пријављује корупцију, него да о њој извештава, а да би разна државна тела, па и НВО сектор требало да се активније укључе. Ако медиј објави причу о злоупотребама, по мени би било логично да Тужилаштво реагује и евентуално позове новинара да им достави документацију, али се то никада није десило, нити знам да су Тужилаштво или Агенција за борбу против корупције самоиницијативно покренули истрагу - каже Предраг Благојевић.

Бедни минималац повећати барем 2.500 динара

Савез самосталних синдиката Србије предлаже да висина минималне зараде, без пореза и доприноса, за период јануар–август 2013. године износи 130 динара (нето) по радном часу.

На месечном нивоу, у посматраном шестомесечном периоду, минимална зарада рачуната на 174 радна часа просечно, износила би 22.620 динара.

У односу на постојећи месечни износ минималне зараде од 20.010 динара, у наредном шестомесечном периоду минимална зарада би била повећана 13,04 посто.

С друге стране, послодавци планирају да истрају у намери да се повишица одложи. У разговорима које су различита удружења и организације послодаваца започеле, оцењено је да је стање у привреди и даље веома лоше и да би свако даље оптерећивање предузетника кочило излазак из кризе.

При утврђивању предлога висине минималне зараде, без пореза и доприноса, за период март–август 2013. године, у Синдикату тврде да су у обзир узели релане чињенице и показатеље.

– За годину дана девалвиране су све плате, сви трошкови живота су знатно порасли, а инфлација је далеко већа од планиране – изјавио је потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије Драган Зарубица. – С 20.010 динара не може да се покрије ни половина минималне потрошачке корпе и зато нема сумње да се цена радног сата мора подићи. Став послодаваца да се то не учини је недопустив јер смо сведоци да они данас не исплаћују ни плате, ни порезе, ни доприносе, а на крају фискалне године имају добру зараду. Одредбе члана 112 Закона о раду нам указују на чињеницу да је минимална зарада како економска, тако и социјална категорија. Наиме, при утврђивању висине минималне зараде полази се како од кретања трошкова живота, просечне зараде у Републици, запослености, стопе незапослености и општег нивоа економске развијености, тако и од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице. Раст потрошачких цена у децембру 2012. године, у односу на исти месец 2011. је 12,2 посто, висина минималне потрошачке корпе за октобар 2012. године (последњи званично објављени податак Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација) је 33.842,48 динара, а предложени месечни износ минималне зараде за период март–август 2013. године у минималној потрошачкој корпи из октобра 2012. године учествује са 66,84 одсто.

Такође, минималц, тврде у Синдикату, треба повећати и због стопе сиромаштва у Србији. А да и не спомињемо најављени раст цена енергената и других услуга у 2013. години.

– Унија послодаваца Србије (УПС) сматра да нема простора да се минимална цена рада повећава у тренутку када су сви показатељи кретања у привреди негативни – изјавио је њен директор Драгољуб Рајић.

Он је рекао да је предлог УПС-а да у првој половини ове године вредност минималне зараде остане иста, а да се у августу, као што и јесте законска обавеза, опет седне и разговара.

– Уколико би сада дошло до даљег повећавања минималне зараде, која пре никада није била виша од једног евра, а тренутно јесте, то би се веома негативно рефлектовало на привреду, многа предузећа би била принуђена на то да додатно смање број запослених, а и додатно би погурало инфлацију – рекао је он.

Рајић је подсетио на то да је прошле године минимална зарада подигнута са 102 на 115 динара по сату, односно 12,5 посто, иако је „привреда целу прошлу годину провела у рецесији”.

Директор Уније послодаваца је рекао да додатни проблем представља то што је минимална зарада у Србији више него у земљама у окружењу.

– У Бугарској, Македонији, у Црној Гори, у БиХ минимална зарада је нижа него у Србији. И имамо већ неколико случајева да су озбиљне компаније које су биле спремне да отварају погоне и да запосле више стотина, па чак и хиљада радника, отишле у суседне земље јер су тамо нижи трошкови рада – рекао је он. На крају, треба рећи да ће „пресуду” о новој цени минималне зараде ускоро морати да донесе Социо-економски савет Србије, сачињен од представника УГС “Независност”, Савеза самосталних синдиката Србије, Уније послодаваца Србије и Владе.

С. Г.

Компромисна математика

Неки договор ће свакако бити постигнут, а да ли ће он бити повишица у висини лањске инфлације или нешто испод тога, остаје да се види. У сваком случају, послодавци не немаравају да попусте, а пошто су паре у њиховим рукама, на крају све од њих и зависи. Најгоре од свега би било да се минималац повећа а да то газде искористе као изговор за нова отпуштања.

АКТЕР

<http://www.akter.co.rs/26-ekonomija/print-29988-jat-ervejz-duguje-aerodromu-25-miliona-evra.html>

ЈАТ ЕРВЕЈЗ ДУГУЈЕ АЕРОДРОМУ 25 МИЛИОНА ЕВРА

Бета

Независни синдикат Аеродрома Никола Тесла саопштио је да Јат ервејз дугује аеродрому 25 милиона евра и да се тај дуг свакодневно увећава за 20.000 до 40.000 евра

Јат као и све остале авиокомпаније путницима наплаћује аеродромску таксу уз авиокарту, али за разлику од свих осталих авиопревозника не уплаћује тај износ на рачун аеродрома, већ новац користи у своје сврхе, наводи се у отвореном писму синдиакта упућеном председнику Србије Томиславу Николићу, премијеру Ивици Дачићу и Влади Србије.

Синдикат радника аеродрома у писму тражи помоћ ради "спречавања бескрупулозног даљег пљачкања и уништавања једног од ретких успешних предузећа у Србији, Аеродрома 'Никола Тесла', који из године у годину остварује изврсне финансијске резултате и пуни буџет Србије".

У писму које је одговор на отворено писмо Самосталног синдиката пилота Србије, наводи се и да је неоснован предлог пилота да се Јат ервејзу, који је раније био оснивач и власник аеродрома, уступи Терминал један на београдском аеродрому.

ZAŠTO POSLODAVCI PRVO REGULIŠU DAŽBINE DRŽAVI

Zbog visokih kazni doprinosi preči od plata

Visoke novčane kazne, ali i mogućnost da mogu da budu i krivično gonjeni, glavni su razlozi zašto u Srbiji mnogi poslodavci uplaćuju doprinose, ali ne i zarade. Većina od 60.000 poslodavaca koji izmiruju obaveze za dažbine, ali ne isplaćuju zarade su - preduzetnici.

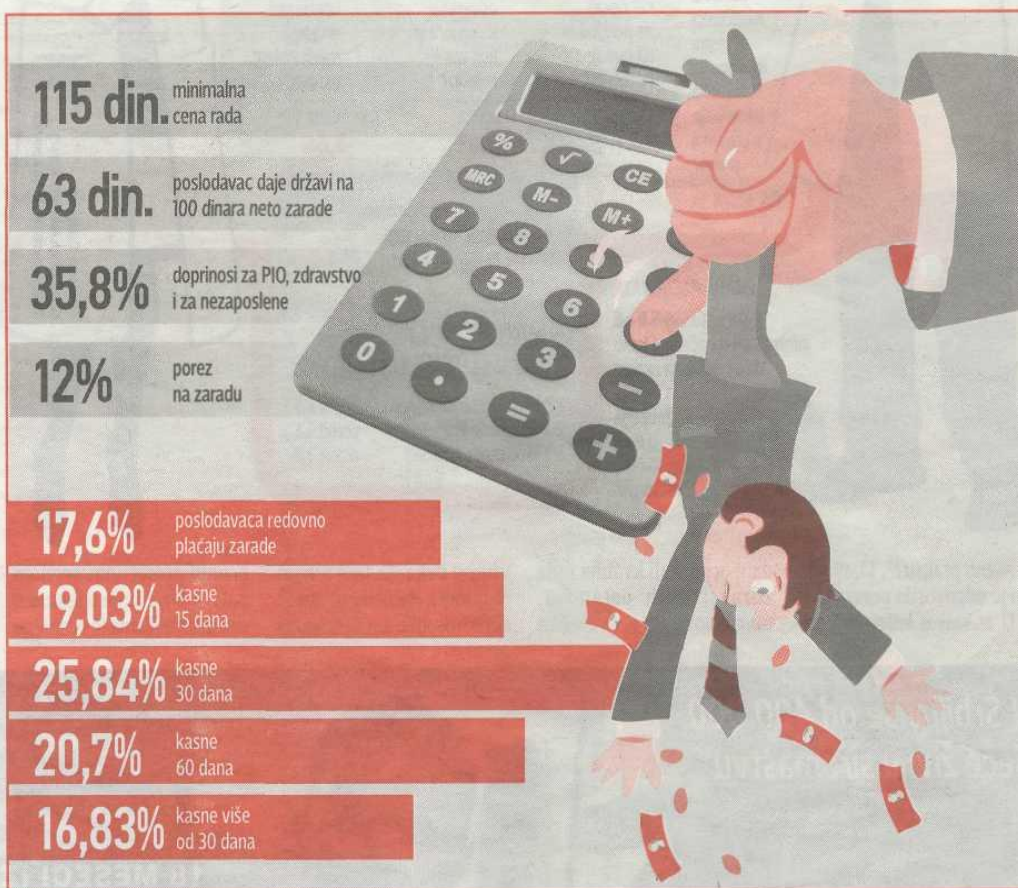
DANIJELA NIŠAVIĆ

- Potražujemo 1,2 miliona dinara. Svaki mesec jedva da namaknemo novac na računu za uplatu doprinosa i poreza. Za to mora da ima, a dugujemo 16 plata. Srećom te radimo i suprug i ja, pa je dug nama, a kad posao krene, isplatićemo sebi zarade - kaže Jasna D., suvlasnik male porodične firme za reciklažu tonera i ketridža za računare iz Beograda.

Slična priča je i jednog malog preduzeća za špediciju iz Zrenjanina, koje ne može da naplati više od četiri miliona dinara za svoje usluge, pa su prinudeni da plaćaju doprinose i isplaćuju minimalne plate.

- Uplaćujemo redovno obaveze, jer jedan mesec kašnjenja, eto nam poreznika - priča jedan od suvlasnika.

Prema podacima Poreske uprave, 60.000 preduzeća

uplaćuje samo doprinose, ali ne i zarade, dok 117.136 firmi redovno uplaćuje plate, poreze i doprinose. Od kako banke kontrolišu uplatu doprinosa i poreza, od jula, procene su Unije poslodavaca Srbije, 42.000 firmi usitnilo je isplatu plata. Preduzeća koja su nekad isplaćivala zaradu iz jednog dela, po prvi put su

platu podelili u dve tranše, a ima primera da su zarade podeljene i na četiri dela.

- U nekim firmama su se na taj korak odlučili kako zaposleni ne bi čekali više nedelja da firma sakupi novac za čitavu zaradu - ističe Dragoljub Rajić iz Unije.

Kazne za neuplaćivanje poreza i doprinosa nisu male

i iznose od 200.000 do dva miliona dinara, u slučaju da ih preduzeće ne plati, odgovorno lice može da očekuje i krivičnu prijavu. Ipak, retko ko da i ode u zatvor. Takvih slučajeva, kako kaže Rajić, bilo je pre krize, a sada skoro i da nema. I dok kazne poslodavci mogu da očekuju ukoliko ne izmiruju oba-

veze za poreze i doprinose, u slučaju kada ne isplaćuju zarade, radniku preostaje samo da se obrati inspekciji rada i sudu.

- Sindikati jesu insistirali na tome da zaposleni budu prioritet, ali država insistira na tome da to budu obaveze prema njoj i zato je tako kako jeste - ukazuje Rajić. ▀